

geen vrije
en of Dr.
anders ook
ons land
Staatskerk

Gezangen-
nog een
naal willen
geven, dat
sede breken
dit onder-

er!
mpross, zijn
in den vorm
kunnen zijn.
ig schrijven,
slen, die in
voorkomen,
ij ons gae-
eerste plaats
rang in het
van Maria,
grijpen zijn,
Brieven.

is voor een
out stuk, en
u zegt, dat
bed tot God
nders is dan
zelve leeren
29, 96, 103,
in lofsingend
zijn leeren
in verhalend
lofsingend-
is het waar,
n, soms ook

t de psalmen
dichten, lof-
dergelijke
tel stof,
e onbesluisde
it oogenblik
s voorbeeld,
bij verwaar-
m tekst kan

20),
t doet,
t doet,

t doet,
t doet,

len
doet,

n

cht:
hand:

cht:
voet!

cht:
oog!

de psalmen
out geduld
zijn Woord
christen zou
eengens be-
nen zouden
achter de
komen. In-
9 bevelen,
salmen, lof-
de psalm-
de word
20, 3: 16,
vermaant
geestelijke
aangenaam-

ande Hem
we nu bij
stellige lie-
zet veilig
N. T. voor
men dit
seft, die in
oet al alle
e groeiden
nt na de
de 137ste

en, daarbij
rd,

G. G.

sachte in-
gaan, zou
chts een
antwoord

genomen
en, blijkt
de oudste
gebeden
nkelijken
gedicht

zijn, stond: „de geboden van David den
zoon van Isai hebben een einde“ (Ps. 72: 20).
De inzender, die het woord gebod blijfbaar
in engeren zin opvat als een smeekgebed,
sluit daarom van de geboden uit de lof-
psalmen, terwijl het toch duidelijk is, ook
uit de door hem aangehaalde psalmen, dat
deze lofszegging zich tot God richt. Alleen
de leerspalmen dragen een ander karakter,
doch deze vormen dan ook een uitzondering.
De grondtoon van de Psalmen is
wel degelijk een gebed tot God, of wil
men, een uitspreken wat in het hart omgaat
voor het aangezicht des Heeren.

Intusschen heeft deze vraag o.l. weinig
te maken met hetgeen we opmerkten, dat
de door den inzender bedoelde gedeelten
van het Nieuwe Testament zich niet leenden
voor een berijming of versificatie, waardoor
ze als Nieuw-Testamenteel en door den
Heiligen Geest geïnspireerd lieden aan de ge-
meente op de lippen zouden kunnen wor-
den gelegd. De beide door den inzender
medegedeelde dichtproeven toonden dit o.l.
duidelijk, want al zijn ze als stichtelijke
poëzie niet onverdienstelijk, ze zijn toch
geen „kerkliederen“, geschikt voor den eere-
dienst der gemeente.

Wat de tweede opmerking betreft, dat
God nergens voorgeschreven heeft, dat men
geen andere liederen zou mogen zingen dan
de psalmen met de enkele gezangen, die
achter onzen Psalmbundel staan, zijn we het
van harte eens; en we hebben op dien
grond zelf reeds verklaard, dat we geen
principeel bezwaar tegen een „kerklieder“
hebben. Maar het argument door onze
Vaderen voor het alleen zingen van de
Psalmen aangevoerd, is daarom nog niet
zoo ongerijmd als de inzender wel meent.
Ze gingen van deze gedachte uit, dat in
de saamkomsten der gemeente steeds als
regel heeft gegolden, dat voor de praec-
tuer of voorlezing alleen dienst mochten
doen de Canonieke boeken van Oud- en
Nieuw-Testament, omdat deze alleen door God
geïnspireerd waren en Gods Woord tot de ge-
meente brachten. De apocryfe boeken, hoeveel
goeds ze ook bevatten, mochten in de publieke
saamkomsten der gemeente niet gelezen
worden; niet omdat die lectuur niet sticht-
telijk zou wezen, maar omdat de gemeente
alleen gevoed en onderwezen moet worden
door Gods Woord en geen menselijke ge-
schift daarmede op een lijn mag worden
gesteld. Juist om het uitwischen van die
grenslijn te voorkomen, werden de apocryfe
boeken voor de praec- tuer in de gemeente
niet toegelaten, al mocht men ze thuis zeer
wel lezen. En ditzelfde pasten onze vaderen
nu ook toe op het lied in de openbare
saamkomsten der gemeente. Ook dat lied
was evenals de praec- tuer een stuk van
den eeredienst, dien we God toebrengen,
en ook hier moest daarom gezorgd worden,
dat het door God ons geschonken lied niet
op één lijn geplaatst werd met het men-
schelijke lied, hoe stichtelijk dit ook wezen
mocht. Wat Paulus zegt in Ef. 5: 19 en
Col. 3: 16 heeft dan ook met den eere-
dienst der gemeente niets te maken, want
Paulus spreekt hier niet over hetgeen de
geloovigen doen moesten in de saamkomsten
der gemeente, maar in het huiselijk leven,
zoals het telstverband uitwijst.

We zeggen dit niet, omdat we dit stand-
punt ten opzichte van het Kerkelijk zelf
juist achten, maar wel om den inzender
te doen gevoelen, waarom de zaak niet zoo
eenvoudig is als hij haar zich voorstelt.
Juist de gedachte, door hem uitgesproken,
dat evenals de psalmbundel onder Israël
voortdurend gegroeid is en er telkens, tot
na de ballingschap, nieuwe psalmen aan zijn
toegevoegd, deze groel onder het Nieuwe
Testament zou moeten doorgaan, toont,
dat het principeel verschil, 't welk er
altos sal blijven bestaan tusschen het door
Gods Geest self ons geschonken lied en het
lied, dat uit ons menselijke hart opkomt,
door hem uit het oog is verloren. Aan de
„Psalmen“ kan geen enkele psalm meer
worden toegevoegd.

Uitgemaakt is de zaak hiermede natuurlijk
niet, en we aarzelen niet uit te spreken, dat
onze vaderen hier o.l. twee dingen gelijk
hebben gesteld, die niet geheel te vergelijken
zijn. In de praec- tuer is het toch te doen
om Gods Woord tot ons te laten spreken,
en daarom mag hiervoor niet anders dan de
Heilige Schrift worden gebruikt. In het
lied der gemeente daarentegen is het de
uiting van ons hart, waarmede wij tot God
komen, om Hem te verheerlijken. Zoals
nu de Psalmen van Israël een weerklink
zijn op de Openbaring door God aan Israël
geschonken, en deze psalmen altoos hun
eenige waardij daaraan ontleenen zullen,
dat Gods Hellige Geest zelf ze geïnspi-
reerd heeft, zoo heeft ons Christelijk hart
ook behoefte aan een weerklink op de
Openbaring in het Nieuwe Testament. Na-
tuurlijk kan deze „weerklink“ niet gevon-
den worden door enkele stukken uit het
Nieuwe Testament te berijmen of op vers-
maat te brengen; het moet juist een weer-
geven wezen van den indruk, dien deze
Openbaring Gods op onze zielen maakt.
Daarom zou, wanneer men naast den Psalm-
bundel nog een bundel Christelijke liederen
wenschte, deze behoefte alleen bevredigd
kunnen worden door een vrij lied; een lied,
waarin een Christendichter vertolkte, wat
in het hart der gemeente omging.

Maar we zouden zoo voortgaande in de
gerangschikte zelf diepte raken, wat
we juist wilden vermijden.

Dr. H. H. K.

Treestafel.

1. DE STER IN HET OOSTEN. Driejaarlijkse
Tijdschrift. 12 Jaargang. No. 1. 25 April 1912.
Uitgegeven bij Duwaer en van Ginkel, Prinzen-
gracht 735, Amsterdam.

Ik zou dit, ons ter bespreking gezonden,
periodiekje uit den Nieuw-Theosophischen
boek hier niet vermelden, als ik er niet onlangs
in 'n Christelijk gesin, dat er ook 'n exemplaar
van had ontvangen, met zekere instemming
over had hooren praten.

Ik vermeld het hier dan ook alleen om er
ten seerste tegen te waarschuwen.

De zaak zit 'm zoo.

Den 11en Januari van 1911 is door een
zekeren meesters ARUNDALE, in Britisch-Indië
onder den naam van: „De Orde der Opgaande
Zon“ een vereniging opgericht om hén bijeen
te brengen, „die geloofden in de spoedige komst
van een groot Leeraar en verlangden om zijn
komst op de een of andere wijze voor te
bereiden“. De bekende Theosophe, Mevrouw
ANNIE BESANT, trad weldra als Beschermvrou
van deze vereniging op, en veranderde den
naam in dien van: „De Orde van de Ster in het
Oosten“. Zij trachtte er een wereldorganisatie
van te maken, en verzocht den heer KRISHNA-
MURTI, wiens adres is: ADYAR, MADRAS, Britsch-
Indië, als hoofd van de orde op te treden.

Onder redactie van dezen heer verschijnt er
in zijn woonplaats ook een blaadje: *The Herald of the Star*.

Dere „Orde van de Ster in het Oosten“
kregen wij, sedert Augustus van het vorige jaar,
nu ook in ons land en in NED. INDIE.

Ten onzent telt zij ± 450 leden.

De meesten moeten in UTRECHT zitten.

Die hebben daar een rijken dag gehad toen
Mevr. BESANT, bij haar jongste bezoek aan
Nederland, hun samenkomst presideerde en
niemand minder dan de heer KRISHNAMURTI
in hoogsteigen persoon er ook tegenwoordig
was.

Gezegend postpapier, insignes, verspreiding
van brochures en het uitgeven van het drie-
maandelijkse tijdschrift dienen als propagand-
middelen.

„Het tijdschrift stelt zich ten doel het aan-
brengen van de komst van een wereldleeraar.“

Wat door de orde met dien wereldleeraar bedoeld
wordt, kan duidelijk gemaakt aan de, door mij
gecensureerde, woorden in het volgende citaat
uit een, in dit re. Nr. van DE STER opgenomen,
vertaald artikelje van „The Herald of the Star“:
„Het groote Wezen dat de Leeraar
der wereld en de Stichter harer godsdiensten is —
Hij, die in het Oosten de Buddhasatva en in het
Westen de Christus genaamd wordt — is op het
punt wederom op aarde neder te dalen om ons
een nieuwe voorstelling van de eeuwige waar-
heden te geven — ten einde alle aanhangers
van bestaande godsdiensten tot elkander te
brengen, die gereed zijn de wijsheid te aan-
vaarden en te bestudeeren, welke gelijkelijk
in alles ligt en ze tot een eenheid verbindt.“

Weet men nu, dat BUDDHASATVA, — hij, „wiens
wezen kennis is“, — de naam is die, in het
BUDDHISME, aan den BUDDHA in zijn vóórbestaan
wordt gegeven, dan verstaat men, dat hier
GOTAMA BUDDHA en onze Heer en Heiland,
JESUS CHRISTUS worden vereenselvd, en dat
men alzoo te doen heeft met verhoening van
den éénigen naam, die onder de menschen
gegeven is, door welken wij moeten zalig worden.

Het doel dat de Orde zich stelt en ook met
haar periodiekje tracht te bereiken, is dus aller-
minst, voortbrengen van de komst van CHRISTUS,
maar op die van een Leeraar der wereld, welke
nergens anders bestaat dan in de verheiden-
debeding der hedendaagse Theosopheen.

Afgesien nu nog van de stuitende vereensel-
ving van CHRISTUS met BUDDHA, is de gedachte,
die hier voorligt, voor wie even nadekt, ook
daarom zoo on-christelijk, wijl naar katholiek-
christelijk belijden, onze Heer niet als wereld-
leeraar, maar als wereldlichter zal wederkomen.

En aan dit Godgeklagd gedoe van, aan het
Geloof ontsien zielen, doen nu ook vromen
mee, schijnen er, althans in ons land, zelfs
bij voortgeaan.

Onder de 20 „plaatselijke secretarissen“ toch
komen slechts 4 heeren en 16 dames voor,
terwijl ook de „vertegenwoordiger“, die de Ster
in het Oosten er in Nederland op nahoudt, een
juffrouw is uit RIJCKUM.

2. Dr. J. H. GUNNING J. H. Z. Predikant te
Utrecht. God BEVEELT. D. A. Daamen, 's Gra-
venhage, 1912.

De overgang van KRISHNAMURTI's, in Neder-
land geïmporteerde, overwerkelijke „Ster“, in
„Herald“, op GUNNING's brochure, is mij die
uit vune kelderatmoosfer in lente-buitenlicht.

Lang, te lang reeds, ben ik in verum in
gebleven met de bespreking van dit vlogeschrift,
welk alderminst zijn oorzaak had in gemis aan
instemming met zijn inhoud. Over de gevoelen
dezer zonde van veruimenis maak ik mij
echter niet zoo bijster ongerust, wijl dit geschrift
niet behoort tot die theologische literatuur,
waarop je, als bij de maar één dag-levende
diertjes, de aandacht niet spoedig genoeg kunt
vestigen. Geschreven toch naar aanleiding van
de ephemerische brochures van den heer
HULSMAN, wier bespreking geen nisttel kon
lijden en dan ook met bekamen spoed hier
door mij is gegeven. — heeft dit boekje van
den Utrechtschen doctor blijvende waarde.

Laat mij er echter, om geen verkeerde ver-
wachtingen optewekken, terstond aan toevoegen,
geen waarde en dus ook geen blijvende waarde
voor een bepaald soort lezers van theologische
lectuur. Ik denk hier bepaaldelijk aan dat deel
van ons vaderlandsche publiek, hetwelk nog
altijd, met 'n genot als van kinderen, die naar
'n zijn-medespelel-op-den-kop-geveuden JAN
KLAASSEN kijken, — het schouwspel aangepen
van den strijdvaardigen Theoloog, die zijn
tegenstanders er zoo raak van langs geeft, dat
zij, althans 'n tijdje, voor dood blijven liggen;
voor dat soort lezers is dit boekje niets.

„Ik heb“, zoo schrijft GUNNING op p. 10,
„ook al deed één bepaald persoon mij naar de
pen grijpen, slechts groepen van menschen,
bepaalde wijzen van beschouwing, en niet af-
zonderlijke godgeleerden op het oog.“

Men ziet, de tegenstander verschijnt hier niet
eens ten tooneele; zelfs zijn naam wordt niet
genoemd; en van den, onder nog al veel op-
zichtigheid, van „ethisch“, modern“ gevoelen
prediker, wordt in de brochure dan ook verder
niet de minste nootje genomen.

Wat dit geschriftje zijn waarde geeft en zal
doen houden, is zijn akademisch, en toch, door
zijn warmte van overtuiging, zoo weldadig aan-
doend, rustig gevoerd betoog voor wat ik zou
willen noemen den voorrang, die in de Theolo-
gie aan het objectieve uitgangspunt boven het
subjectieve toekomt.

Op p. 8 herinnerd de schrijver aan de voor-
zegging van den modernen hoogleraar RAU-
WENHOF, uit 1878: „Een menschenleefwijze
is voorbij gegaan, zullen de ethisch-orthodoxen
en de modernen elkaar ontmoeten in de
gemeenschappelijke overtuiging van den anthro-
pologischen grondslag van alle geloofsleer en
sedekunde, en in het streven om op dezen
grondslag verder op te bouwen.“

Dat deze voorzegging zich voor een goed
deel heeft bewaarheid, wordt door GUNNING niet
ontkend.

Dan, terecht insinende, dat men, op dezen
anthropologischen grondslag geen Theologie in
den echen zin, geen wetenschap van den Zich
openbarenden God, maar slechts wetenschap van
den religieusen mensch opbouwt, betoogt hij dit
niet alleen, maar dringt er ook op aan, dat men

van een verder bouwen op dezen grondslag afziet.

„De Godgeleerdheid“, zoo begint de brochure,
„is afhankelijk van iets hoogers dan zijzelf
is; van het allereerst noodige, waar al het verdere
van afhangt; van de geboortsaarde, die wij
aan Gods bevel schuldig zijn. Wij hebben als
theologen, als belijders van den Naam des
Heeren, niet allereerst van doen met den „gods-
dienst“, maar met God; niet met een noodige en
heilzame zaak, maar met den Persoon, die ons
beveelt!“

Het uitgangspunt der Theologie — is reeds
meer dan een eeuw lang de controverse in het
theologisch denken.

GUNNING nu komt er hier onverholen voor
uit, dat hij staat aan de zijde van hen, die
dit uitgangspunt stellen in het van God en
niet van den mensch uitgaan.

„Van God uitgaan, door zich voor zijn heilig
Woord in blijde gehoorzaamheid te buigen —
en, onder den hoondsden schaterlach der „wetens-
chappelijke“ onderzoekers en der „kerkelijke“
consequenten, rond en eenvoudig te verklaren:
„ik geloof dat de Heilige Schrift Gods Woord
is.“ (p. 21).

3. Dr. P. J. W. KLAARHAMER. WAT GOD
ORDAAN HEeft. Gedachtensrede, uitgesproken
den 6en Maart 1912 in de Noorderkerk te
Middelburg. Oosterbaan en 't Colre. Goes.

Dere gedachtenrede, naar aanleiding van
wat voor 25 jaar op kerkelijk gebied te
MIDDELBURG is geschied, verdient, op meer
dan één grond, boven andere de Doleantie
herdenkende toespraken, de aandacht.

En dat niet alleen omdat KLAARHAMER,
de man in wien de idee der Doleantie als het
ware belichams is, hier spreekt, en ook niet
alleen omdat over de DOLENTIE te MIDDELBURG,
die zulk 'n eigenaardig ontstaan en ver-
loop heeft gehad, hier gesproken wordt, maar
ook en bovenal in het om den toon, waarin dit
stuk, — gedachtenrede en geen preek —
gezet is.

Dat komt al dadelijk uit in het begin.

„Niet om feest te houden, zelfs niet om
feestelijk te herdenken.“

„Hier toe hebben de Gereformeerde Kerken
in dit land voorwaar geen reden, nu reeds na
slechts een kwart eeuw er zooveel is, dat om
nieuwe en nadere reformatie roept.“

En in dien toon gaat het voort.

De smart over teleurgestelde verwachtingen,
maar toch ook de blijheid over wat God gedaan
heeft en het ongeschikt vertrouwen op Hem,
voor de toekomst, klinken er u uit tegen.

Dit stuk dunkt mij wel het beste van alle,
die ik dit jaar, over onze kerkelijke beweging
van vóór nu 25 jaar onder de oogen kreeg.

Het verdient meer dan 'n ephemerisch bestaan.
Men bestelle deze GEDACHTENSREDE en leze
haar met groote aandacht.

G.

Officiële Berichten.

Op de laatstgehouden zendingvergadering van
Midden-Java werden de volgende personen tot
scriba gekozen: tot scriba van de algemeene
vergadering Ds. Merklijn, adres Magelang; tot
scriba van de bijzondere vergadering Ds. Zwaan,
adres Djokja; tot scriba van den raad van
toezicht op de Keucheninschool Ds. V. Dijk,
adres Keboemen; tot scriba van den raad van
toezicht op het hospitaal Dr. B. J. Esser, adres
Poerboelingsgo.

Volgens afkondiging j.l. Zondag is het adres
voor stukken c.s. bestemd voor den kerkeraad
der Geref. Kerk te Alkmaar: H. Wolsak Gm.,
voorzitter, Oudegracht.

Kort verslag van de vergadering der
cl. Amersfoort, gehouden 16 April.

1. De vergadering wordt op de gebruikelijke
wijze door den praeses, Ds. M. M. Horjus,
geopend.

2. In het moderamen nemen naast den praeses
zitting Ds. A. M. Donner als assessor en Ds.
J. G. Meynen als scriba.

3. De notulen worden gelezen en goedgekeurd.

4. Een ingekomen schrijven uit een der kerken
wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Besloten wordt, dat op een volgende ver-
gadering zal worden medegedeeld of en met
hoeveel elke kerk de bijdrage voor de Zending
sal kunnen verhogen. In de plaats van Ds.
Schoonhoven wordt tot deputaat voor de Zending
benoemd Ds. Horjus, sec. Ds. Lanting.

6. Tot afgevaardigden naar de Particuliere
Synode worden benoemd: de Dienaren des
Woords A. M. Donner, M. M. Horjus en J. G.
Meynen, en als hun secondi: de dienaren J.
Sybesma, A. P. Lanting en H. Teerink; met
de onderlingen J. Timmerman, D. Eggink en
A. J. Doorssplek, primi; D. C. van Stempvoort,
J. Poort en H. Hensch, secondi.

7. Bij de rondvraag naar art. 41 D. K. worden
enkele kerken van advies gediend.

8. Tot consulent van Scherpenseel wordt Ds.
Den Hengst aangewezen.

9. De classibeurten worden als volgt geregeld:
Mel: Maartensdijk, Ds. Knoll; Renswoude, Ds.
Sybesma, Juni: Maartensdijk, Ds. Meynen;
Scherpenseel, Ds. den Hengst; Bunschoten Ds.
Teerink; Westbroek, Ds. Lanting.

10. Ds. Schoonhoven neemt afscheid van de
classis.

11. Roepende kerk voor de volgende verga-
dering, die D.V. 2 Juli gehouden zal worden,
is Amersfoort A.

12. De praeses sluit de vergadering. Ds. Donner
gaat voor in dankzegging.

Namens de classis:
Ds. J. G. MEYNER, scriba.
Baarn, 16 April 1912.

Kort verslag van de vergadering der
classis Brille, 1 Mei 1912.

1. Praeses Ds. Dekker; assessor Ds. Aalberts,
scriba Ds. Taal. De vergadering wordt op de
gewone wijze geopend en geconstitueerd.

2. De classis spreekt hare afkeuring uit over
't feit, dat twee kerken maar één afgevaardigde
hebben, wijl deze anomalie niet respectievelijk
aan willekeur en misverstand moet worden
getoet.

3. De notulen worden gelezen en gearresteerd.

4. Tot scriba wordt in de plaats van Ds. Taal,
die naar Brunnis vertrekt, gekozen Ds. Aalberts.

5. In zake de vacatuurdiensten. De vervulling
hiervan door de class, predikanten wordt gaande-
weg beswaartijker en door een nieuwe vacature
(Stell.) en door de omstandigheid, dat twee
der predikanten om fysieke redenen vrijgesteld
moeten worden, en door een bepaling van 't
classical reglement, volgens welke de kerk van
Br., wier dienaar krank is, door de cl. pred. om
de 14 dagen moet geholpen worden. Besloten
wordt ook de classis Rott. om hulp te vragen.

6. Instructies van een tweetal kerken.

1. Hoe te handelen met ouders (leden der
kerk) die een kind ten doop presenteren,
terwijl ze hunne kinderen naar de openbare
school zenden? De classis spreekt uit, dat, a.

de doop niet kan geweigerd; 6. met ernstige
vermaning moet gepaard gaan; 7. bij volharding
deze zonde censurabel is, maar ook d. elk geval
op zichzelf moet worden beoordeeld.

11. Hoe te handelen met een lid der gemeente,
die in Juli 1911 zijn ambt als ouderling heeft
neergelegd en de saamenkomsten der gemeenten
niet meer bijwoont? Antwoord: a. blijven ver-
manen; b. de kerkvisitatie (Juli) neme er nota van.

7. Rapporten.

1. Depp. ad hoc rapporteeren insake moei-
lijkheden in een der K.K. gezeden. De cl. acht
het, tot bevordering van den vrede, het meest
wenschelijk, niet op de conclusies van 't rapport
in te gaan, maar de dissenteerende BB. op
te wekken, met terijfstelling der kwestie, zich
met elkander te versoenen.

11. Tinte rapporteert, dat de grensregeling
met Rockanje tegen de volgende classis defi-
nitief sal vastgesteld zijn.

111. Rapport evangelisatie. Depp. kwamen
(volgens classiaal besluit) met een eigen blad
De Wegwijzer uit. Uitgever: Boekhoven te
Sommedijk. Abonnement f 0.50 per jaar; voor
gratis verspreiding 1/2 ct. per nummer.

11V. De kerken van N.H. en Zl. rapporteeren
insake 't afscheid van Ds. Taal en de desbe-
treffende acta, welke door de classis worden
geapprobeerd. Ds. Taal beantwoordt de goede
wenschen van den praeses en neemt afscheid
van de classis.

V. Depp. art. 11 stellen voor, aan de kerk
van M. f 50 subsidie toe te staan. Aldus
besloten.

8. Lectie geschiedt van de vacatuurbesturen.

9. Tot afgevaardigden naar de Part. Syn.
worden benoemd: DD. van Lummel en Kok;
sec. (resp.): DD. Esselink en Aalberts; onder-
lingsterk (Stad) en J. C. Borgdorff (den
Bommel); sec. (resp.): Donkersloot (O. plaats) en
W. v. d. Linde (Tinte).

10. De verschillende depp. worden gecon-
tinueerd. Voor kerkvisitatie (ring B) wordt in
plaats van Ds. Taal (sec.) benoemd Ds. W.
E. van Duin.

11. Herinneringen en mededeelingen. a. De
kerkvisitatie zal in Juli worden gehouden. A.
Voor art. 19 (hulpben. stud.) hebben nog niet
gecollecteerd: Abbenbroek, Bommel, Ooltgens-
plaat, Ouddorp, Zuidland, Hellevoetsluis. c.
Opzave van Zendingcollecten, gaven enz.

12. Ingekomen en schrijven van de jong.
Ver. te Middelharnis. Zal worden beantwoord.
13. Art. 41.

14. De Augustusvergadering zal dit jaar den
eersten Woensdag in Sept. worden gehouden.

15. Om des tijds wille wordt Hellevoetsluis
geadviseerd met haar vraag (no. 3 van 't
agendum) zich te wenden tot haren consulent.

16. Ds. Taal eindigt met dankzegging.
Op last der classis,
Ds. R. J. AALBERTS, scriba.

Buitenland.

Hongarije. Toestand der Gerefor-
meerde kerken in Zevenbergen.

Op het laatst van het voorgaande jaar werd
een algemeene synode van het Zevenbergse
Gereformeerde Kerkdistrict gehouden. Daar sprak
bischop Dr. Bela Kenessey het volgende: Dit
Calvinistisch volk is eigenlijk een onverklaarbaar
psychologisch probleem. Er wordt in zijn midden
niets van de vroomheid der Calvinisten in Hol-
land, Frankrijk of Schotland gevonden. Zijn ge-
dachtenwereld heeft absoluut niets uitstaande
met de leerstukken der religie. Sedert Peter
Melius Juhasz was er zelfs niet één Calvinistische
predikant, die zich ook maar een uur ingelaten
had met een discussie over het vraagstuk der
Drieëenheid; niet alsoo in Holland, waar het
probleem van het infatigisme of het supra-
lapsarisme, eens van wereldhistorische beteekenis,
ook tegenwoordig nog een belangrijk vraagstuk
is en nog, onder eenvoudige handwerklieden
een onderwerp van debat kan genoemd worden....

Des Zondagsvoormiddags gaat men nog eeniger-
mate ter kerke; des namiddags wordt in de
meeste gemeenten geen goddiensttoefening meer
gehouden. De week van boete kan de predikant
en de curator houden, als zij dit willen; het
volk verschijnt hoogstens des Zaterdagavonds.

In de kerk is het stil; men zingt niet. Het zo-
genaamde gezang komt van schille kinder-
stemmen. Enigen blijven niet eens tot het
laatste lied. En nauwelijks heeft het volk den
drompel der kerk overschreden of de cigarette
wordt weer aangestoken. Maar aan de andere
zijde moet getuigd, dat de kerken meerendeels
in den besten toestand verkeeren en dat de pasto-
rien kleine kastelen zijn, met schuren die aan
een heerenboerderij doen denken. Zonder morren
draagt men de kerkelijke lasten, en behalve
enkele raddraaiers, denkt men er ook niet aan
met afval te dreigen. Men vindt er een eigen-
aardig mengsel van het bijja tot vertwijfeling
brengend egoïsme, oppervlakkigheid en een
grenzeloze insolentie, en aan de andere zijde
een bemoeiende overvaardigheid en aanhan-
kelijkheid van het van de vaderen gekregen
erfdeel.

Voorwaar, geen aanlokkelijk tafereel.

N.-Amerika. Het socialisme breidt zich in
de nieuwe wereld snel uit. Niet weinige pre-
dikanten uit allerlei kerken treden openlijk op
als zijn pleitbezorgers. Het komt niet alleen
voor den dag met een sociaal program, maar
ook uit eigen godsdienstige beginselen, waaruit
ten duidelijkste blijkt dat de uitdrukking:
„Godsdienst is privaataak“ niets is dan een
phras, om hen die nog aan hun religie hechten,
voor het socialisme als een bloot maatschappij-
lijk stelsel, om den tuin te leiden. In N.-Amerika
komt het aan den dag, dat de religie die de
socialisten volgen, in lijnrechte tegenspraak is
met het Christendom.

Zoo schreef D. H. Lloyd in zijn *Man the
Social Creator*.

„De mensch wordt langzamerhand aan zich-
zelven goopenbaard. Het woord, waarop de
wereld wacht, zal komen van hen die aan de
menschheid openbaren, dat deugden, die zij aan
de goden gewoon was toe te schrijven, spraken
zijn gelagen uit de goetheid, die zij in zich-
zelve werken voelt. De menschheid, opworste-
lend uit het slijk, heeft van zichzelf niets
durven denken als de nevelen waarin schitterend
ster-stof vervat was. Maar zij begint te gevoelen,
dat zij niet langer goddelijk behoeft te zijn bij
volmacht.“

Nog erger maakt het de socialistische schrij-
ver French, die zich aldus godslasterlijk laat
hooren:

„Wij gelooven in den godsdienst van de
menschheid, wiens God is liefde, en in welke
liefde ligt de vervulling der Wet.“

„Wij geloofden dat Kapitaal, — het doode,
bewegingsloze, stoffelijk ding, — de Schepping
is van Arbeid, den levenden God, de saamvoe-
ging van kracht en stof, het huwelijk van hoofd
en hand. En wij geloofden dat het product, het
geschapene, het onoverneembaar eigendom is
van den voortbrenger en schepper.“

„Wij gelooven in een gemeenschappelijkheid
van belang voor de maatschappij.“

„Wij gelooven in het Evangelie van de gave,
en dat wie zijn leven geeft in zijn hoogste
inspanning tot dienst der menschheid, het
eeuwig leven zal erven.“

„Wij gelooven in het bond

„Ik luisterde even naar het lied“, zei Otto. „De zangwijze en de woorden, 't was allebei zoo schoon.“

„Gij kent dus zelf blijkbaar ook de dingen, waar ik van zong. Dat verblijdt mij. Met veel menschen van uw stand en leeftijd is het anders gesteld.“

„Ik ben bij die dingen opgevoerd“, antwoordde Otto, eenigzins met de vraag verlegen. Thuis zongen we ook dikwijls zulke liederen.“

„Dan hoop ik“, sprak de ander, „dat ge de goede belijdenis, die ge zeker kent, ook trouw sult blijven. Dat is in tijden als deze niet altijd gemakkelijk, ja ook zelfs niet als men rustig onder vrienden leeft. Maar de burgklok slaat halfwaarf. Vergoef me dat ik u heb opgehouden.“

„Dat doet er weinig toe“, zei Otto. „Ik hoop zoo straks rustig te slapen.“

„Dat wensch ik u van harte“, was 't ernstige antwoord. „Maar ik betwijfel of wel velen in de stad het doen, de laatste dagen. We weten allen waarom.“

„Helaas ja, maar dat we den vijand hier in de stad zullen zien betwijfel ik zeer.“

De ander haalde de schouders op en zei:

„Vergun mij nog één vraag: denkt de koning nog naar het leger te gaan?“

„Ik geloof het niet.“

„Koning David deed het ook niet“, sprak de zanger van zoo even, „en 't is hem slecht be- komen. Maar nu, goeden nacht, jonker. Als ge lust hebt, kom dan nog eens weer.“

Otto spoede zich naar het koninklijk verblijf. Daar was meer beweging dan gewoonlijk anders op dit voor dien tijd zoo late uur. De reden werd hem spoedig duidelijk. Er was een renbode uit de legerplaats gekomen, met de tijding, zooals sommigen wisten mee te deelen, dat de keizerlijke troepen reeds genaderd waren tot op een paar uur van den Witten Berg. Het bericht verkreeg blijkbaar bij niet weinigen ontselstennis. Ook voor Otto kwam van den vanden slaap, dien hij zich had voorgesteld, niet veel. Allerlei gedachten, en wel het meest aan zijn vader, woelden hem door het hoofd tot bijna aan den morgen.

Toen hij niet lang daarna den koning ontmoette, verbaasde hij zich deren zoo welgemeend en opgeruimd te vinden, als ware er geen wolkje aan de lucht. Zelfs was koning Frederik bijzonder spraakzaam, zoodat Otto het waagde even te sijspeelen op het vertrek van den koning naar het leger. De vorst echter, die dadelijk de bedoeling reeds te vatten, antwoordde kalmjes:

„Maar, mijn lieve jonker van Rothenstein, wie zou er hier blijven om voor de staatszaken te zorgen als ik naar 't leger ging? Gelukkig hebben wij goede aanvoerders en dappere soldaten, en koester ik dus weinig vrees voor den uitval.“

Otto durfde niet verder aandringen noch zeg- gen wat hij zelf dacht. Hij begaf zich naar buiten. 't Was still in de stad, dien 7en Novem- ber, want de edelen en grooten, die anders met hun gevolg de straten verlevendigden, waren goeddeels naar het toneel van den oorlog ver- trokken. Eveneens ontbraken de vele krijgs- leden, die de laatste weken in de stad gelegerd waren geweest. Des te meer had Otto gelegen- heid op te merken, dat lang niet iedereen zoo vol hoop en moed was als de koning.

Zoo brak de 8en November aan, die beslissen zou over het lot van heel het koninkrijk.

Den morgen van dien dag stond Otto vroeg op, en begaf zich naar een der stadspoorten, die eerst als het licht was geopend werden; dus in dit jaargetijde vrij laat. Hij wilde zien wie bij het openen in- en uitgingen, in de hoop van de eersten iets naders te weten te komen aan- gaande den stand van den strijd. Ook ver- wachtte hij, dat er wellicht een bode zou komen, en daarin werd hij niet teleurgesteld. Zelfs twee verschenen er nog vóór het openen der poort, waarop zij natuurlijk niet behoefden te wachten. Zij sloegen den kortsten weg in naar den hof- burg. Otto wachtte nog tot de poort ontolten werd, doch de enkelen die binnenkwamen — menigeen waagde zich in zulk een tijd liefst niet buitenshuis — konden hem niets vertellen.

Toen hij in het paleis teruggekeerd was, ver- nam hij dat een der boden ook tijding voor hem had. De man bracht hem een brief van zijn vader. Deze had blijkbaar in grooten haast geschreven. Hij meldde, dat bijna zeker nog dienselfden dag de beslissende slag zou plaats hebben, want de troepen van Tilly naderden, en waren reeds in 't zicht.

Geef God ons de overwinning, zoo schreef de oude ridder, en val ik niet in den strijd, dan is het zeer mogelijk dat wij elkander reeds morgen wederzien. Wat er gebeuren kon als wij de nederlaag lijdten is niet te voorzien. Blijf in elk geval zoo lang bij den koning als mogelijk is. Hij heeft zijn trouwe dienaren wel noodig.

Vol gedachten lei Otto het schrijven neer. Was 't wonder, dat hij dien morgen zijn taak bij den koning niet zoo nauwkeurig vervulde als anders. „Scheelt u wat, jonker?“ vroeg koning Frederik zelfs eenmaal. Maar Otto liet zich niet uit, en ging in stilte na wat er alzoó gebeuren kon, eer men vier en twintig uur verder was. Zou hij zijn vader wederzien? Als overwinnaar of als vluchteling? Zou hij hem ooit weer levend aanschouwen? En in den angst des harten riep de jonge man tot God, en bad om hulp en uitkomst, vertrouwen en sterkte.

HOOGENBIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEKEN: Ridderkerk, M. Schouten, cand. te Haren (Gr.). — Kiewindwer, J. S. Schaafsma, te Emmen-Compascuum. — Nieuw-Dordrecht, L. H. Duin, te Zweloo.

AANGENOMEN: Stadskanaal, H. J. Heida, te Halfweg. — Asperen, E. Zwiers, te Raamsdonk.

BEDANKT: Schiermonnikoog, J. H. Houtagars, te Kootwijk. — Giesse-Oudkerk en Nieuwkerk, P. Warmenhoven, te Aarlanderveen.

Bruidst. Zondag 12 Mei 11, aanvaardde Ds. A. Taal zijn arbeid alhier met een predikatie naar aanleiding van 2 Corinthe 4: 5, na des morgens bevestigd te zijn door Ds. A. Kool van Nieuw-Loosdrecht, met de woorden van Rom. 12: 3-8.

Van de blijdschap der Gemeente was een der ouderlingen de tolk, die den nieuwen leeraar toespreek, en de talrijke opgekomen schare verzocht hem biddend toe te zingen Ps. 134: 3.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEKEN: Ooster-Nijkerk (Fr.), D. v. Luttervelt, te Wesp. — Doeveren, C. W. Bastiaanse, cand. te Utrecht. — Babyloniëbroek en Hill, D. M. Blankhart, cand. te Rotterdam. — Ierske, Joh. Kijne, te Den Burg op Texel. — Berkenwoude (toes), K. F. Proost, cand. te Leiden. — Kims-ward, Dr. W. Swart, te Huus c.a.

AANGENOMEN: Zwolle, A. de Jonge, te Schild- woude. — Babyloniëbroek en Hill, D. M. Blank- hart, cand. te Rotterdam.

BEDANKT: Kockengen, A. G. Oosterhuis te Ternaard.

Advertentie.

Zondagmiddag ontliep in de volle ver- zekerheid des geloofs onze innig geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader, de WelEerwaarde Heer

EVERT VAN DE KAMP,

Emeritus-Pred. van de Geref. Kerk alhier, in den gezegenden leeftijd van ruim 85 jaar.

Uwe diepbedroefden:

Maasland, Mevr. de Wed. J. v. D. KAMP.

Rotterdam, J. ZWIER-v. D. KAMP.

Sliedrecht, R. v. D. KAMP.

Holland, H. v. D. KAMP-HIRSCHMAN.

Schevelid, W. J. v. D. KAMP.

Maasland, H. W. v. D. KAMP-DIENKE.

Maasland, 12 Mei 1912.

Zondagmiddag is in Jesus ontslapen onze hooggeachte Broeder, de WelEerw. Heer

EVERT VAN DE KAMP,

sedert 1 Aug. 1900 Em. Pred. van de Geref. Kerk alhier, op den gezegenden leeftijd van ruim 85 jaren.

Gedurende 23 jaren diende hij de Kerk des Heeren alhier met toewijding en trouw, gedrongen door de liefde van Christus.

Zijne nagedachtenis zal onder ons tot zegening zijn.

Troost de Heere de bedroefde Weduwe en Kinderen en geve Hij ons zijn geloof na te volgen, aanschouwende de uitkomst zijner wandeling. (Hebr. 13: 7-9).

Namens den Kerkeraad van de Geref. Kerk te Maasland:

J. J. BERENDS, Voorz.

W. VAN VLIET Wzn., Scriba.

Maasland, 13 Mei 1912.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,

WESTERMARKT No. 21

AMSTERDAM.

BREDA.

Van de Geldleening van 1895 zijn

UITGELOOT

de nummers 25 en 31.

Namens den Kerkeraad der Geref. Kerk:

T. DE JONG, Penz.

Teteringen, Boeiemeerstraat 18.

Een Heer

vraagt een

Juff. Huishoudster.

Uitv. brieven fr. lett. P. Bureau van dit blad.

KERKMEUBILERINGEN.

Gemakkelijke condities.

SCHIPPERS BROS. - DEN HAAG.

Stationsplein 67.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

door Ds. J. H. Jonker te Nunspeet / 2.50;

door den heer W. H. Ubink te Doesburg / 1.80;

door den heer J. W. Blok te Nederhorst den Berg / 1.50.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

van de Gereformeerde Kerk te Apeldoorn / 36.75; te Barneveld / 9.25; te Beekbergen / 3.75; te Dieren / 19.80; te Epe / 5.31; te Heerde / 8.54; te Kootwijk / 3.75; te Voorst / 10.13; te Wapenveld / 3.85; te Broek op L. dijk / 36.10; te Den Helder / 31.10; te Noordscharwoude / 9.49; te Dijkshorn / 8.16; te St. Pancras / 6.75; te Heer Hugowaard / 4.75; te Schermerhorn / 1.47; te Kolhorn / 1.24; te Krabbendam / 9.75; te Alkmaar / 1.95; te Oosterdijk / 9.88; te Anna-Paulowna polder / 3.07; te Abcoude / 3.11; te Baambrugge / 2.95; te Kamerik / 2.27; te Maarsse / 2.49; te Mijdrecht / 8.55; te Niche- tevecht / 3.09.

Voor de Medische Faculteit:

(Contributiën): door den heer J. van der Velde te Joure / 9.50; door den heer W. H. Ubink te Doesburg / 1.50; door den heer J. W. Blok te Nederhorst den Berg / 1.50.

(Schenkingen): Ds. J. B. te G. f.

Voor een Nieuw Gebouw:

Provinciaal comite Gelderland, Penningmeester Ds. C. L. F. van Schelven te Wageningen, van H. H. te H. / 20.

H. W. v. MARLE Jr. Penningmeester.

Amsterdam, Keizersgracht 162.

Neêrlands roem!

Het is bewezen dat

Rheumatiek Remedie

het eenigst afdoend geneesmiddel is voor

licht en rheumatiek (hoe verouderd ook).

Wij worden schier overladen met vrij-

willige dankbetuigingen uit alle oorden des

lands. Zij liggen voor ieder ter inzage en

afdraken worden op aanvraag gratis en

franco toegezonden. — Rheumatiek-

Remedie is reeds wereldberoemd. Prijs

per getegelde fles 60 centonnes doos met

gebruiksaanwijzing, franco thuis 80 cts.

Bij vooruitbetaling per postwissel of 13

postregels à 5 cts per brief. Let op het

fabrieksmerk R. R. en flesken zonder ONZE

naam is beslist namaak en misleidende

waardloos.

Verkrijgbaar bij alle Apothekers en Dro-

gisten en bij den Hoofd-Depothouder

K. S. de BOER - SNEEK (Holland).

Pastorie Knijpe.

Nevens het in De Heraut van verleden Zondag verantwoordde, hebben we nog gecollecteerd in Smilde / 87.25.

Namens den Kerkeraad van Knijpe, W. W. DE JONG, Voorz. D. HESSELIUS, Scriba.

Bijbelverklaring

VAN

M. HENRY

OPNIEUW UIT HET ENIGELICH VERTAALD EN VOORZIEN VAN EEN VOORREDE DOOR

Prof. Dr. H. BAVINCK.

Het Oude Testament. (Gen.-Job) is compleet in 50 afleveringen à 30 cent, met gratis drie

Stempelbanden, of in drie prachtig gebonden deelen à / 5.80, naar keuze.

Om het geld behoefte niemand het te laten, want het boek kost slechts

15 cent per week.

Wie kan dat niet betalen als hij dit werkelijk wil?

En voor dien luttelen prijs koopt u een ware schat, een goudmijn. Gij zult u nooit beklagen over het daarvoor uitgegeven geld.

De stijl is klaar en eenvoudig, wat een

grote verdienste is bij zulk een werk. En de inhoud is rijk in ieder opzicht.

Voor elken ernstigen Bijbel-onderzoeker is het een ware schat.

Früel.

Vraag proefaflevering en uitvoerig Prospectus bij uw Boekhandelaar of bij den Uitgever

J. H. KOK te Kampen.

Voor slechts / 1.25, keurig gebonden voor slechts / 1.75, nieuwe uitgaaf; zoodooveen verschenen:

L. G. C. LEDEBOER,

in zijn Leven en Arbeid, geschetst door

Ds. J. H. LANDWEHR. 2e Geheel herzien en vermeerderde druk, met een woord

voorsaf van Prof. Dr. H. BAVINCK. Prijs / 1.25, keurig geb. Prijs / 1.75.

Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE te Rotterdam en verder alom. Franco, na ontvangst van postwissel waarop melden: Ledeboer.

Verschenen in den BOEKHANDEL van den ZENDINGS-STUDIERAAD te Den Haag en alom verkrijgbaar:

ZENDINGS-LIEDEREN BUNDEL.

Uitgegeven op verzoek van het Christelijk Nationaal Zendingsfeest.

70 met zorg gekozen liederen, bewerkt voor 4-stemmig koor (ook voor eene Zangstem met begeleiding van Piano of Orgel).

Prijs in slap linnen omslag, handig zakformaat, 60 Cent; 20-49 ex. à 45 Cent; 50 en meer à 35 Cent. In stevigen stempelband, op swaar papier / 1.—.

N.B. Een aangewezen bundel voor het Christelijk gezin en de Christelijke Zangvereniging.

JOHs. ALBERTS,

Tabak- en Sigarenmagazijn

— „BILDERDIJK“, —

Bilderdijkstraat 5, - Amsterdam.

Ruime sortering van goede merken in elken prijs.

ZONDAGS GESLOTEN.

Koninklijke Hollandische Lloyd.

Geregelde Stoomvaartdienst tusschen

Nederland, Brazilië,

Uruguay en Argentinië.

van Amsterdam Dover Bonlogne s/M. Corunna Vigo

5 Juni 6 Juni 6 Juni 8 Juni 9 Juni

van Lissabon Rio de Janeiro Santos Montevideo te Buenos-Ayres

10 Juni 24 Juni 25 Juni 28 Juni 29 Juni

van Amsterdam Leixoes Rio de Janeiro

8 Juni 14 Juni 5 Juli

van Santos Montevideo te Buenos-Ayres

7 Juli 12 Juli 13 Juli

Voor inlichtingen aangaande passage en vrachten wende men zich tot den Koninklijken Hollandischen Lloyd, Prins Hendrikkade 131, (Telegramadres „Realloyd“), te Amsterdam, of tot de Agenten, de Heeren D. Burger & Zoon te Rotterdam.

ALGEMEEN- ZUID-HOLLANDSCH ADVERTENTIE BUREAU

CHROUWER - GRAVENHAGE

Kantoor: DUNNE BIERKADE. 31

Filialen te ROTTERDAM en ZUTPHEN.

Belast zich met de plaatsing van Advertentie in alle BINNEN- en BUITENLANDSCHE

BLADEN en staat daarbij haar Clienten, indien verlangd, met de meest uitgebreide voorlichting ten dienste. Hooge kortingen op de particuliere prijzen.

Dunne Bierkade No. 31, 's-Gravenhage.

Telefoon Intercommuniaal 923.

Opgericht in 1896.

LEVENSVERZEKERING

de Nederlanden in 1845

BRAND - VERZEKERING

INBRAAK

DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY.

KAPITAAL. f 4.000.000.00

RESERVEFONDS. f 1.500.000.00

De Groninger Brandw. Mij.

Kantoor te Groningen, Amsterdam, Rotterdam.

Verzekert tegen onderling en vaste premie.

Directie: M. BROUWER.

F. DIJKSTERHUIS.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland.

Gevestigd te GRONINGEN.

Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.

Commissarissen: Prov. Mr. D. P. D. FABRIS, Amsterdam; A. W. SCHIPPERS, Vlaardingen; Jhr. H. A. WTEWAAL VAN STOTWEGEN, Rotterdam; Mr. P. DIELEMAN, Middelburg; S. SITSMA, Aalrum (bij Dokkum); Mr. M. P. THOMASSEN a THUENSINK VAN DER HOOP VAN SLOCHTEREN, Breukelen.

Raad van Toezicht: Jons. TERPSTRA, Groningen; Mr. R. KOPPE, Groningen; M. UBBENS, Middelstum.

Verstrekt geld op eerste hypotheek.

Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven.

koers 97 %, in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—. Inlichtingen geven te Amsterdam de heeren: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en te Rotterdam de heer H. DANE, Haringsvliet 49.

De Directie:

M. BROUWER, Mr. H. VAN DER VEGTE, F. J. BOLT.

Spaarbank

VOOR DE

Stad AMSTERDAM.

(Opgericht in 1848).

Hoofdbureau,

Tijdelijk: Reguliersdwarsstraat 735.

Geopend:

ELKEN WERKDAG van des morgens half 10 tot des avonds half 9 uur.

Bijbureau:

Haarlemmerplein No. 4

Bilderdijkstraat No. 194

Ceintuurbaan 151

„Zeemanshuis“, Kadiksplein No. 8

1ste Van Swindenstraat No. 19.

Geopend:

ELKEN WERKDAG des morgens van half 10 tot half 1 uur en des avonds van half 7 tot half 9 uur.

en

Laurierstraat No. 122.

Geopend:

ELKEN WERKDAG des avonds van half 7 tot half 9 uur.

Mr. H. J. J. POST,

Directeur.

ABSHAUBIN's of

Anti-Rheumatische Watten.

Deze watten zijn het zekerst werkend middel tegen alle pijnen of ongemakken door gewatte konde ontstaan, bijzonder voor de roozer gevreesde plaag, Rheumathiek, Kiepijn, Schouderpijn, Spierpijn in nek, armen of beenen enz. enz. Bij het heerscheende weer kan men spoedig van die boose pijnen verlost zijn door het gebruik mijner sinds 50 jaren beroemde watten. Ze zijn uitstekend, goedkoop en onschadelijk voor het gebruik tegen andere kwalen.

Prijs 30 cents per pakje.

Verkrijgbaar bij den hoofdepithouder A. BREETVELT AE, Delft en verder b.

W. A. Schade & Zonen, Amsterdam, Nieuwendijk